

INSTYTUT ARCHEOLOGII
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ARCHEOLOGIA O POCZĄTKACH SŁOWIAN

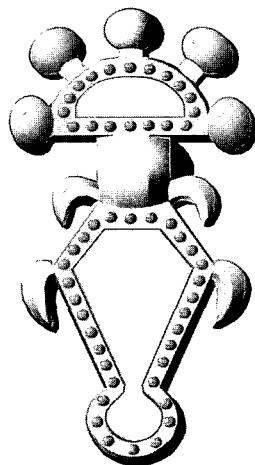
MATERIAŁY Z KONFERENCJI, KRAKÓW, 19-21 LISTOPADA 2001

pod redakcją

PIOTRA KACZANOWSKIEGO

i

MICHAŁA PARCZEWSKIEGO

KRAKÓW 2005

INSTITUT FÜR ARCHÄOLOGIE
JAGIELLONEN-UNIVERSITÄT

ARCHÄOLOGIE ÜBER DIE ANFÄNGE DER SLAWEN

KONFERENZMATERIAL, KRAKÓW, 19.-21. NOVEMBER 2001

herausgegeben von

PIOTR KACZANOWSKI
und
MICHAŁ PARCZEWSKI

KRAKÓW 2005

	jest	powinno być
s. 277, 17 wiersz od dołu	Kijew	Kiev
żywa pagina, s. 283, 285, 287, 289, 291	niżu polskim	Niżu Polskim
żywa pagina, s. 613, 615, 617	roztokách	Roztokách

SPIS TREŚCI INHALTSVERZEICHNIS

Od redaktorów (Von den Herausgebern)	9
I. PIERWOTNE SIEDZIBY SŁOWIAN JAKO PROBLEM BADAWCZY	
Piotr Kaczanowski	
Uwagi do stanu badań nad zagadnieniem praojczyzny Słowian	13
Zum Forschungsstand im Bereich der mit der Urheimat der Slawen zusammenhängenden Problematik	15
Jerzy Strzelczyk	
Etnogeneza Słowian w świetle źródeł pisanych (Die Ethnogenese der Slawen im Lichte der Schriftquellen)	19
Hanna Popowska-Taborska	
W dziesięć lat po opublikowaniu <i>Wczesnych dziejów Słowian</i>	31
Ein Rückblick auf die vor 10 Jahren veröffentlichte <i>Frühgeschichte der Slawen</i> (Zusammenfassung)	36
Stanisław Tabaczyński	
Procesy etnogenetyczne jako problem badawczy archeologii	37
Ethnogenetic processes as object of archaeological studies (Summary)	47
Henryk Mamzer	
Kultura archeologiczna jako wspólnota interpretacyjna	51
Archäologische Kultur als eine Interpretationsgemeinschaft (Zusammenfassung)	64
Michał Parczewski	
Podstawy lokalizacji pierwotnych siedzib Słowian	65
Die Grundlagen zur Lokalisierung der ursprünglichen Slawen-Sitze (Zusammenfassung)	75
DYSKUSJA	79
II. EUROPA ŚRODKOWA ORAZ WSCHODNIA W STAROŻYTNOŚCI – ROZWÓJ I ZANIK STRUKTUR KULTUROWYCH	
Teresa Dąbrowska, Zenon Woźniak	
Problem genezy kultur przeworskiej i oksywskiej	87
Zur Genese der Przeworsk- und der Oksywie-Kultur (Zusammenfassung)	100
Jerzy Kolendo	
Mapa etniczna środkowoeuropejskiego <i>Barbaricum</i> . Swebia i Lugiowie w <i>Germanii</i> Tacyta (Die ethnische Karte des mitteleuropäischen Barbaricums. Suebien und die Lugier in der <i>Germania</i> des Tacitus)	103
Wojciech Nowakowski	
<i>Hic Svebiae finis</i> – sytuacja etniczna na wschód od Tacytowej Swebii (<i>Hic Svebiae finis</i> – die ethnische Situation östlich von Suebien des Tacitus)	119
Piotr Kaczanowski, Renata Madyda-Legutko	
Strefy kulturowe w Europie Środkowej w okresie rzymskim	125
Die Kulturzonen im mitteleuropäischen Raum in der römischen Kaiserzeit (Zusammenfassung)	134
Андрей М. Обломский	
Новая концепция киевской культуры верхнего Поднепровья	137

A. M. Oblomskij	
Eine neue Betrachtung der Problematik der Kiever-Kultur im oberen Dneprgebiet (Zusammenfassung)	155
Magdalena Mączyńska	
Zanik kultury przeworskiej	157
Das Ausklingen der Przeworsk-Kultur (Zusammenfassung)	163
Andrzej Kokowski	
Zanik południowych kultur kręgu gockiego (Das Ausklingen der südlichen Kulturen des gotischen Kulturkreises)	165
Henryk Machajewski	
Południowo-zachodnia strefa basenu Morza Bałtyckiego u schyłku starożytności	181
Der südwestliche Ostseeraum am Ausgang der Antike (Zusammenfassung)	201
Aleksander Bursche	
Rola źródeł numizmatycznych w studiach na sytuacją osadniczą i kulturową na ziemiach polskich u schyłku starożytności	203
Significance of numismatic sources in studies on settlement and culture situation at the territory of Poland in the decline of antiquity (Summary)	214
Piotr Kaczanowski	
Przemiany osadnicze na ziemiach polskich u schyłku starożytności	215
Die Siedlungsumwandlungen im polnischen Gebiet am Ausgang der Antike	220
DYSKUSJA	229
III. PRZEŁOM KULTUROWY MIĘDZY SCHYLKIEM STAROŻYTNOŚCI A POCZĄTKAMI ŚREDNIOWIECZA	
Lech Leciejewicz	
Starożytna spuścizna kulturowa na ziemiach polskich w początkach średniowiecza	243
Der frühgeschichtliche Kulturnachlass im polnischen Gebiet zu Beginn des Mittelalters (Zusammenfassung)	252
Grzegorz Domański	
Ceramika z okresu wędrówek ludów na Śląsku	253
Die völkerwanderungszeitliche Keramik in Schlesien (Zusammenfassung)	266
Judyta Rodzińska-Nowak	
Ceramika jako źródło do studiów nad przemianami kulturowymi i osadniczymi u schyłku starożytności i w początkach wczesnego średniowiecza	267
Keramik als Quelle für die Studien an den Kultur- und Besiedlungsumwandlungen am Ausgang der Antike und zu Beginn des Frühmittelalters (Zusammenfassung)	279
Kazimierz Tobolski	
Przemiany osadnicze na terenie Nizy Polskiego podczas okresu wędrówek ludów w świetle analizy palinologicznej	281
Besiedlungsumwandlungen im Lichte der pollenanalytischen Untersuchungen in der Polnischen Niederung in der Völkerwanderungszeit (Zusammenfassung)	291
Zbigniew Kobyliński	
Zagadnienie struktur osadniczych na ziemiach polskich w końcu starożytności i na początku średniowiecza (Zur Frage der Siedlungsstrukturen im polnischen Gebiet am Ausgang der Frühgeschichte und zu Beginn des Mittelalters)	293
Renata Madyda-Legutko, Jacek Poleski, Marek Krąpiec	
Studia nad geografiją osadnictwa w górnym dorzeczu Wisły u schyłku starożytności i na początku średniowiecza	307
Die Studien zur Geographie der Besiedlung im oberen Weichselgebiet am Ausgang der Frühgeschichte und zu Beginn des Mittelalters (Zusammenfassung)	328
Achim Leube	
Ziemie na wschód od Łaby w V-VI w. Stan badań	353
Das 5. und 6. Jahrhundert östlich der Elbe. Ein Forschungsbericht	365
DYSKUSJA	375

IV. POCZĄTKI WCZESNEGO ŚREDNIOWIECZA W EUROPIE ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

Ростислав В. Терпиловский	
Наследие киевской культуры в V-VI вв	387
Rostislav V. Terpilovskij	
Das Erbe der Kiever Kultur im 5.-6. Jh. (Zusammenfassung)	402
Игорь О. Гавритухин	
Комплексы пражской культуры с датирующими вещами	403
Igor' O. Gavrituchin	
Die Fundkomplexe der Prager Kultur mit sicher datierenden Fundstücken (Zusammenfassung)	459
Николай В. Лопатин	
Группы древностей V-VIII вв. н.э. в Верхнем Поднепровье и на Северо-Западе России (по керамическим материалам) (Die Fundkomplexe des 5.-8. Jh.u.Z. im oberen Dneprgebiet und im nordwestlichen Russland [auf der Grundlage des Keramikmaterials])	463
Александр А. Егорейченко	
Историческая ситуация в Белорусском Полесье и прилегающих регионах в первой половине I тыс. н.э. (Die Kultursituation im weißrussischen Teil von Polessie und in den Anrainergebieten in der ersten Hälfte des 1. Jahrtausends u.Z)	479
Валентина С. Вергей	
Пражская культура в Беларуси	487
Valentina S. Vergej	
The Prague Culture in Belarus (Summary)	501
Michał Parczewski	
Stan dyskusji polskich archeologów nad etnogenezą Słowian	503
Zum Stand einer Diskussion der polnischen Archäologen über die Ethnogenese der Slawen (Zusammenfassung)	510
Marek Dulinicz	
Najstarsza faza osadnictwa słowiańskiego w północnej części Europy Środkowej	513
Die älteste Phase der slawischen Besiedlung im nördlichen Mitteleuropa (Zusammenfassung)	525
Sebastian Brather	
Die Anfänge slawischer Besiedlung westlich von Oder und Neisse	527
Początki osadnictwa słowiańskiego na zachód od Odry i Nysy (abstrakt)	540
Gabriel Fusek, Jozef Zábajník	
Ausklang der Spätantike und Anfang des Frühmittelalters in der nördlichen Peripherie Karpatenbeckens	541
Schyłek starożytności i początek wczesnego średniowiecza w północnej części Kotliny Karpackiej (streszczenie)	562
Ioan Stanciu	
Die frühen Slawen in der rumänischen archäologischen Forschung. Kurze kritische Untersuchung	567
DYSKUSJA	583

V. SESJA POSTEROWA

Ewa Kubica-Kabacińska	
Materiały wczesnosłowiańskie z Krakowa Nowej Huty	597
Frühslawisches Fundmaterial aus Kraków Nowa Huta (Zusammenfassung)	603
Paulina Poleska, Janusz Bober, Marek Krąpiec	
Wczesnosłowiańska półziemianka z osady w Wyciążu, stanowisko 5b, w Krakowie Nowej Hucie (Ein frühmittelalterliches Grubenhaus von der Siedlung in Wyciąże, Fst. 5b, Kraków Nowa Huta)	605
Nad'a Profantova	
Obytný areál v Roztokách u Prahy ze 6. a 7. stol.	611
An early medieval settlement agglomeration in Roztoky (Prague-West) in 6 th -7 th centuries (Summary)	618
Bartłomiej Sz. Szmoniewski	
Odlewnictwo metali kolorowych w kulturze wczesnosłowiańskiej	619
Zur Buntmetall-Metallurgie in der frühslawischen Kultur (Zusammenfassung)	625

Agnieszka Urbaniak

Materiały typu praskiego ze stanowiska 3 w Złotej, pow. Sandomierz (Funde vom Prager Typ
aus der Fundstelle 3 in Złota, Kr. Sandomierz) 627

Marcin Wołoszyn

Wczesnobizantyjskie monety z VI-VII w. w Europie Środkowej 637

Frühbyzantinische Münzen des 6.-7. Jh. in Mitteleuropa (Zusammenfassung) 679

VI. PODSUMOWANIE OBRAD

Wojciech Szymański

Archeologia o początkach Słowian. Podsumowanie obrad (Archäologie über die Anfänge der Slawen.
Zusammenfassung der Beratungen) 683